

Spodbude za globlji vstop v skrivnost svete maše

Leto molitve

Spoštovani duhovnik,

Leto molitve, ki nas pripravlja na redni jubilej 2025, ponuja dragoceno priložnost za globlji vstop v skrivnost svete maše, ki je najpopolnejša molitev in zato »vir in vrhunec vsega krščanskega življenja« (Dogmatična konstitucija o Cerkvi, 11). Živeti v polnosti to veliko skrivnost zahteva primerno nagnjenje in razpoloženje srca in duha vsakič, ko se približamo evharistiji. Majhne in velike vsakdanje odločitve pomagajo kristjanu, da se bolj zaveda tega, kar se obhaja med sveto mašo, bolj zavestno in boljše sodelovanje pri evharistični mizi pa mu bo tudi pomagalo rasti, da bo postajal vedno bolj verodostojna in pristna priča, ko bo bolj jasno postal: »sol zemlje in luč sveta« (Mt 5,13-16)

Naslednje razlage delov svete maše, ki jih spremlja komentar, ki je pripravljen, da bi vernikom pomagal dejavno sodelovati pri sveti maši, ponujamo kot eno izmed poti, ki nam lahko pomaga, da bomo v molitev vseh molitev globlje vstopili. Razlage lahko preberemo pred samim začetkom svete maše ali pri pridigi. Ne uporabljajmo pa jih kot uvode k različnim delom, saj bi na ta način tvegali prekinitev molitve in češčenja, kar bi bilo nasprotno namenu teh premišljevanj. Ne pozabimo, da bo za vernike vedno najbolj nagovarjajoče, če k sveti maši pristopamo z vero in veliko pobožnostjo ter s skrbno pripravo, zvestobo liturgičnim pravilom in duhom molitve skrbimo za lepoto obhajanja.

ZAČETNI OBRED

Poljub oltarja

Oltar je središče, okoli katerega se zbiramo. Duhovnik poljubi oltar ob začetku in na koncu mašne daritve. Poljubi ga tudi v imenu vernikov, ki tedaj prisostvujejo bogoslužju. Zato je poljub oltarja znamenje zaveze med nami in Kristusom. Je znamenje, da smo njegovi in da smo združeni z njim v skupnost, ki se imenuje Cerkev. Poljub oltarja na začetku maše je tudi naša izpoved daritvene volje, ki jo moramo imeti pri evharistični daritvi. V poljub oltarja polaga duhovnik svoje in naše življenje, kakor bi hotel povedati: «Gospod, glej na nas, tukaj smo, tebi se darujemo, tebi živimo!»

Pokrižanje

Duhovnik začne bogoslužje z znamenjem križa. S tem, ko na čelu naredimo križ, pokažemo, da smo z razumom pripravljeni sprejeti Božjo besedo: na ustnicah v

Razlage pripravil: msgr. Miro Šlibar
Duhovne komentarje pripravil: mag. Rok Pogačnik

znamenje, da jo bomo z govorjenjem širili, na prsih pa, da bomo Božjo besedo nosili v srcu in po njej tudi živeli.

Poznamo pa tudi veliki križ, to je križ, narejen od čela do prsi in od leve do desne rame. Pri tem glasno ali v mislih izrečemo molitev: »V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha«. S tem izpovedujem vero v Boga nad nami, med nami in v nas.

Priznanje krivde

V Matejevem evangeliju nam Jezus v govoru na gori položi na srce tudi tale stavek: »Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj proti tebi, pusti dar tam pred oltarjem, pojdi in se najprej spravi z bratom, potem pa pojdi in daruj svoj dar.«

Zato nas duhovnik ob začetku svete maše povabi, naj se v tihoti zamislimo in v priznanju krivde pred Bogom ter brati in sestrami priznamo svojo grešnost.

Da bomo globlje začutili to naše skupno kesanje, nam duhovnik po povabilu k priznanju krivde da čas za razmišljanje.

S trkanjem na prsi ponižno priznavamo svojo krivdo in pokažemo, da smo pripravljeni sprejeti tudi pokoro in vedno je združena naša volja, da bomo boljši. Zato je naše trkanje na prsi tudi klic, naj se naše srce odpre večji ljubezni, lepšemu življenju in k bolj iskrenemu odnosu do Boga, bližnjih in do samega sebe.

Iskreno priznam svojo grešnost in jasno in glasno izpovem svojo nemoč. To ponižno priznam in s tem izpovedujem nemoč nad grehom. Prosim sveto Devico Marijo, prosim vse angele in svetnike in okrog stoječe, naj molijo zame.

»Gospod, usmili se!«

Vzklik »Gospod, usmili se« ali po grško »Kyrie eleison« prihaja iz grške liturgije. Najprej je občestvo vzklikalo samo »Gospod usmili se«, v 6. stoletju pa so ponekod temu vzkliku dodali še »Kristus usmili se«. Namen tega vzklika v začetku maše je, da bi kot verniki, ki smo zbrani v cerkvi, postali občestvo in da bi se v pravem duhu uglasili za poslušanje Božje besede ter da bi vredno pristopili k prejemu evharistije.

Ko kličem »Gospod, usmili se«, skupaj z brati in sestrami v veri stopamo pred Boga z vsem, kar smo in Mu prinašamo vse, kar imamo: v tem klicu postajamo eno in se Bogu odpiramo za Njegovo delovanje v nas.

Slava

Slava je zelo stara in častitljiva hvalnica, s katero mi kot občestvo Cerkev, zbrani v Svetem Duhu, slavimo in prosimo Boga. Slavo pojemo ali molimo ob nedeljah (razen v adventnem in postnem času) ter ob praznikih in slovesnih praznikih.

Slava je po svoji vsebini izredno bogata, zato je prav, da jo molimo počasi, da bi s tem doživeli in razumeli njeno vsebino. Kadar molimo Slavo, smo v molitvi pridruženi skupnosti svetnikov, kajti oni v nebesih nenehno slavijo Boga.

Eden glavnih namenov svete maše je češčenje Boga. Večkrat ljudje, ki smo pač nagnjeni k temu, da uspemo vse zavrteti okrog samih sebe, mislimo, da je sveta maša za nas. Popolnoma drugače me začne bogoslužje osvobajati, če sprejemem, da je sveta maša predvsem dejanje popolnega češčenja, ki ga Božji Sin v Svetem Duhu izkazuje svojemu Očetu. Povabljen sem, da v to češčenje zakramentalno vstopim. Če v ostalih hvalnicah Boga navadno hvalimo za delo stvarjenja in odrešenja, v tej hvalnici Boga častimo za to, ker je Bog.

Glavna mašna prošnja

Začetni obred svete maše sklepa glavna mašna prošnja. Moli jo duhovnik kot predstojnik vsega občestva, ki je zbrano pri sveti maši. Ko nas duhovnik povabi k molitvi, se zavejmo, da stojimo pred Bogom. Duhovnik jo moli iz mašne knjige, mi se ji pridružimo in v srcu izrecimo tudi svoje prošnje. Ta molitev, ki jo moli duhovnik, zbere vse naše molitve v skupno prošnjo.

Naš odgovor na glavno prošnjo je »amen«, kar pomeni našo pritrditev, oziroma naš »da«. S tem izjavljamo, da imamo to, kar molimo in kar moli v našem imenu duhovnik, za resnično.

Duhovnik po povabilu »Molimo« nekaj časa ostane v tihoti. V tej tišini lahko obudim svoje glavne molitvene namene in jih izročim v skupno molitev, ki jo duhovnik prinaša pred Boga. Svojo pritrditev na koncu prošnje izrazim z odgovorom »Amen«.